

ШИНТА, ИНИМЪ ШИ ЛИТЕРАТОРЪ.

№. 8.

ЖОІ, 22. ФЕВРЪРІЎ.

1851.

ІСТОРИА ЧІВІЛІСАЦІЕІ ЕЪРОПЕНЕ.

(Ърмаре).

Чѣ прегінд, Domniлор, вариіле елемеңте алле чівілізаціеі еъропене, елемеңтеле теократік, монархік, аристократік, попълар, кьнд воеск ка еле съ фі фост челе діптъї каре съ фі поседат соціетатеа дн Еърона? Німіка алта декът претендіа де а фі еле сінгъре лецітіме. Лецітімігатеа політїкъ есте дн адевър зн дрепт днтемеіат пе векимеа шї дърага са; прїорїтатеа дн тіпнї іпвокатъ ка фьнтъна дрїтълзі, ка дндеверареа лецітімаціеі пътерїї. Шї лзадї амїпте, въ роғ, къ ачасть претендіе пъ е пътаї а знеї сістеме, а знзі елемент, ал чівілізаціеі пѳстре, чї къ съ афл дн тѳте. Саъ дпвъдъат ѳменїї дн тіпнїї модернї а консїдера ідеа лецітімігъціеі пътаї днтро сістемъ, дн сістема монархікъ, шї п'аъ дрептате, кьчї съ реафл дн тѳте сістемеле. Адї възвт къ тѳте елемеңтеле чівілізаціеі пѳстре аъ воїт зпъл ка шї алтъл съшї о апронїеъе. Днтрації маї дпайнте дн історїа Еъропеї, ведї ведеа фортеле соціале, гъвернеде челе маї дїверсе знеле ка шї алтеле дн посесїа ачествї характер де лецітімігате. Аристокраціле саъ демокраціле італиене саъ елвете, репъвлїка де San-Marino, ка шї челе маї маїї монархії але Еъропеї, саъ зіс шї саъ цїагът пе сіне лецітіме; знеле дн токмаї ка шї алтеле мї аъ днтемеіат пе векимеа інстітудїїлор лор, пе прїорїтатеа історїкъ шї перпетуїгатеа сістемеї лор де гъверн, претендіа кьтръ лецітімігате.

Де ведї ешї дн Еърона модернъ, де въ веції днтѳрче ошїї дн алдї тіпнїї, дн алте дурї претътїденїї веції дпгїмпїна ачасть ідее де лецітімігате політїкъ; о афладї претътїденїї легнудъсе де кьте о порціе ѳре каре а гъвернълзі, де кьте о інстітудїе, де кьте врео фортъ, де кьте врео масїмъ. Нічї о царъ, нічї зн тіпнїї знде съ пъ сіе

датъ шї кърїї съ пъ і се рекъпѳскъ ачест характер де лецітімігате къ віне дн векиме шї дн дъратъ.

Каре есте прїнчїпъл ачеста? Каре дї съпг елемеңтеле? (Че ва съ зікъ? Към са іптрѳдъс дн соціетатеа еъропелъ?)

Ла дпченътъл тътърор, фъръ дістїнкціе, афлм търїа саъ форда де оріціне, пъ къ воїт съ зік къ пътаї сїнгъръ форда ле а' днтемеіат пе тѳте, шї дакъ п'ар фї авът, дн оріцінеа лор, ал тігъл декът форда с'ар фї пътът стабілі. Дн адевър маї тревъе шї алтеле; пътерїле с'аъ стабіліт дн віртътеа зпор ѳрекаре конвенїде соціале, зпор ѳрекаре релациї къ стареа соціетъції, къ костътеле, къ опїніїле. Дпсъ е къ пенъгїндъ де а пъ се рекъпѳште къ форда аъ днтїнат леагънъл тътърор пътерїлор лъшїї дн орї каре ва фї фост патъра шї форма лор.

Шї къ тѳте ачестеа, Domniлор, нїменї пъ вѳште ачасть оріціне, тѳте пътерїле, орї към вор фї съ лѳпъдъ де дъса; нічї зна пъ сар пътеа афла каре съ воїаскъ къ с'ар фї пъскът дн сїнъл фордеї. Ън сімтїмент пе дпвіне дъ де шїтїре гъвернемор къ форда пъ пѳте днтемеїа зн дрїт, шї къ де ар фї авът дрепт оріціне форда, дрїтъл пъ пътеа ешї нічї ordїнїоръ де аїчї. Еагъ пенътръ че кьнд съ ресъе чїнева дн тіпнїї антїчї, кьнд ачї се афл тѳте вариіле сістеме, вариіле пътерїї дн прада віолендеї, тѳте стрїгъ: еъ ерам антїор, свсїстат маї дпайнте, свсїстат дн віртътеа алтор тігълрї; соціетатеа ера авереа теа дпайнтеа ачестеї стърї де віолендъ, де лъптъ дн каре ве афладї; ерам лецітім; мї саъ контестат, мї саъ рпїт дрептърїле.

Фапта ачеста сїнгъръ, Domniлор, іпведедеаъ къ ідеа фордеї пъ есте фѳндаментъл лецітімігъціеї політїче, шї къ съ се днтемеїазъ п'аъ вѳкъ къ тогъл алтъл. Къ ле фѳкъ дн адевър сістемеле тѳте прїн ачестъ лецітаре, фортеле а фортїеї?

Общете дивъдъштъвлъи дитре 7 професорї
не анл ачеста се дитърдиръ прекъм зрмеазъ :

1. Директоръ ши проф. Георгиѣ Влашѣ: дин
лѣтиніе, дн клас. V. 5, VI. 5, ла олатъ 10 оре
не съптъшъл.

2. Проф. Матеѣ Микѣ: цертанъ дн кл. I. 3,
II. 3, III. 2, IV. 2, V. 2, VI. 2 оре; математикъ:
дн кл. III. 3, IV. 3, V. 3, VI. 3, ла олатъ 26 оре.

3. Проф. Теодорѣ Тиореанѣ: грека дн кл. III.
5, IV. 5, V. 5, VI. 4 оре; фисика дн кл. III. 2, IV.
2, VI. 2, ла олатъ 26 оре.

4. Проф. Дионисіѣ Пынкъдѣ: исторія ши цео-
метрія дн кл. I. 3, II. 3, III. 3, IV. 4, V. 4, VI.
3, ла олатъ 20 оре.

5. Проф. Васліѣ Сълѣван: релиѣиэне дн кл.
IV. 2, V. 2, VI. 2 оре; ротъл дн тоте класеле
14 оре; математикъ дн кл. I. 3, II. 3, ла олатъ
28 оре.

6. Проф. Симион Поп: релиѣиэне дн кл. I. 2,
II. 2, III. 2 оре; шгѣица патреѣ дн кл. I. 2, II.
2, V. 3 оре; лѣтва магѣръ дн тоте класеле 10,
ла олатъ 23 оре.

7. Иоане Молдован: лѣтиніе дн кл. I. 8, II. 8,
III. 5, IV. 4, ла олатъ 25 оре.

Дълъ десватереа днкъ а кѣторва овцете шедѣ-
ца се дикіеѣ.

Дн зѣа зрѣторѣ М. Са Д. инспектор висітѣ
шкѣлеле, знде фѣ салѣтат прин орѣдѣишѣ ши имѣ
де салве ростѣ ши кѣнтате де тѣперѣмеа школарѣ.

Дѣшѣнекъ М. Са кѣ професорї аѣ сервѣт С.
лѣтърѣде, днпрезѣнд днвокареа съптѣлѣ дѣх пен-
трѣ ачест ан поѣ школастѣв, каре ерѣ с'аѣ ши дн-
ченѣт. —

Ноѣ нѣ вом днчета а не рѣга, ка Дълѣ по-
пѣрѣлор съишѣ реверсе дарѣл съѣ песте тесаэръл
ачеста наѣзнал, ши остенеле стѣрѣиторѣлор кѣ сѣ-
дес дорѣт съ ле днкоронеэе.

*М — — іѣ М — кѣ.

Десуре патѣра анілор кѣ планетеле Венѣс
1850, Меркѣрѣс 1851, ши Лѣна 1852 дн при-
вѣнда прѣсѣреѣ вѣкателор прин Ардеал.

Дълѣ фѣкѣтеле вѣгѣрѣ де самѣ пентрѣ аніѣ
кѣ планетеле венѣс ши лѣна зѣк економїѣ; паѣе
шѣлте грѣж нѣдѣн, (кѣ се пѣлеск холделе), фен
шѣлт ши рѣж. — Дѣсѣ десуре анл кѣ лѣна нѣ-
маѣ кам не жѣштѣгате се пѣте зѣче: кѣ саз днтѣм-

плат анѣ днтрѣ тоте фоарте родѣторѣ; прекъм а-
нл 1817, кареле дѣне патрѣ анѣ маѣ днапѣте, че
фѣсесерѣ кѣ тотѣл примѣдѣсѣдѣ де вѣкате, кѣт дн
прѣмѣвара, анлѣ 1817 саз фост сѣѣт предѣл знеѣ
фѣлдерѣ, 16 кѣпе, де грѣж, ла 25 фѣорѣнѣ, ши нѣче
ашѣе нѣ се кѣпѣта; кѣт оаменїѣ дин Ардеал ка-
тѣрѣтеле де оѣ терѣеа кѣтрѣ пѣрѣдѣле челе маѣ кѣ
вѣкате; ши аз мѣрѣт фоарте мѣлѣдѣ; — ашѣе де
родѣторѣс аз фост днтрѣ тоате, кѣт аз скѣзѣт пре-
дѣл грѣжлѣ ла 5 ф.; ши дн анл зрѣторѣс 1818
фѣѣнд іарѣ грѣжне вѣзне аз скѣзѣт ла 2 ф. — Дн
ачест ан тодѣ спекѣланѣдѣ кѣ вѣкате ши аз дат не-
те кам: кѣ дн анл днапѣте знїѣ аз кѣмпѣрат грѣж
кѣ рѣдѣката вѣзѣнд кѣ дела 25 аз скѣзѣт ла 5 ф.
ши апоѣ дн анл зрѣторѣс аз фост сѣлѣдѣ ал вѣн-
де кѣ 2 ф. — Ашѣе дн анл 1831 грѣж аз фост
мѣлѣт ши вѣн. Дн анл 1845 ашѣндереа прин Ар-
деал саз фѣкѣт тоате челе дн прѣсосѣнѣцѣ. Фел-
дѣра де грѣжнѣене ера кѣ 10 кр., сѣта де кѣрѣкѣс
кѣ 2 ф., вѣнѣл де рѣнд, нѣсмаѣ поате нѣ саз фѣкѣт,
фѣѣнд номїѣ мѣжѣкѣдѣ де омѣде, де саз ши зскаѣт;
дѣсе не цѣра Олтѣлѣ ши пѣнтрѣ мѣнѣдѣ саз фѣкѣт
дѣстѣле, кѣ не аколо нѣ сѣлѣт омѣде. — Даре не
сѣ пѣлеле мѣнѣдѣлор дѣрѣѣ знѣгрѣсѣтї ши а. фѣѣнд
плоѣ некопѣнѣте, ши ашѣе ши рѣчалѣ, нѣ саз фѣкѣт
маѣ немѣка, де аз зрѣмат нѣзѣсмаѣ свѣштѣте, чѣ ши
оаѣете; кѣт днтпѣрѣдѣеа аз фост сѣлѣтѣ а пѣ-
шѣ ла мѣшлѣк кѣ ажѣтоаре. Ашѣе дарѣ кѣ кѣт
сѣлѣт анїѣ кѣ лѣна ши венѣс маѣ неплоѣишѣ, кѣ а-
тѣта сѣлѣт маѣ калѣ, ши маѣ родѣторѣ днтрѣ тоте.

Барѣ днтрѣ анїѣ кѣ планета Венѣс дѣлѣ об-
лѣчѣрѣле теле маѣ де о жѣштѣгате де секѣл фѣкѣте,
нѣ се афѣл нѣче знѣл ка сѣ фѣ фост днтрѣ тоате
мѣнос. Ши тодѣ анїѣ кѣ венѣс пѣнѣ акѣм дѣнѣ
кѣт ам іо днсетнат, аз фост плоѣишѣ; нѣсмаѣ ест
трекѣт 1850 фѣ сечетѣс не знеле локѣрѣ, ши
маѣ таре фервѣнте. Дълѣ сокѣтеала теа токѣта
сечетѣѣ авѣт де а мѣлѣдѣмѣ, кѣ саз фѣкѣт родѣре
ши атѣта кѣт саз фѣкѣт. Пентрѣ кѣ 1. каэа, кѣ
не знеле локѣрѣ саз копѣт холделе фѣрѣ де грѣзнѣ-
де дн спѣче, нѣ е сѣчета, чѣ фѣреа анлѣвѣ чеа фер-
нѣпѣте кѣ плоѣ днтрѣ амѣазѣ, ши кѣ негрѣрѣ дѣмѣнеа-
ца токѣта не ла мѣшлѣкѣл лѣвѣ іѣнѣе в., кѣнд днчен
холделе а фаче грѣзнѣд, деле опѣрѣсте; ши ашѣе
се зскѣ се кок сѣлѣте, че се зѣче алт мѣнтрѣнеа;
саз пѣлѣт холделе. Холделе дѣнѣ обѣчѣѣл арделѣ-
нѣлор сеѣенате днтрѣ сѣлѣтѣтѣрѣѣ нѣче о датѣ нѣ
стѣиѣгеск: пентрѣ кѣ ачесте фѣѣнд дин тѣтнѣ мѣлѣ-
тѣшор врескѣте ши вѣне днрѣдѣчѣпате, дн анл
зрѣторѣѣ еле маѣ кѣ о лѣнѣ днапѣте де а да зѣ-

деле челе фервинді сжит гьтіге дн гръзидъа лор; кжт зилеле фервинді аз пзмаі de a дпвжртоша ші коче депліи гръзиделе. Ашіе даръ кь кьт се сатъпъ тѳмна маі тжрзіз, кь атжта дп анъа зр-тжторіз devia маі фъръ de гръзиде дп зилеле челе маі фервинді, кжндзсѳ сіліте кь гръзиде фъръ гръзиде а се коче, токма прекъм саз дптемплат кь холделе анъаві 1850: кь дп тѳмна анъаві 1849 фінд Авгъст ші Септемврие таре сечетѳсе, таре парте пзмаі дъпъ плоіме дела дпченътжл лъі Октомврие аз пжтѳт сѳтъна; ші ачѳастѳа тѳте аз дп-тжрзіат, ші аз девеніт фъръ гръзиде дп тімпъа пълітжреі кь атжт маі вьртос, кь кжт ші деспрі-тжвжрареа аз дптжрзіат, дпченънд веветадіѳеа пзмаі пѳла капѳтжл лъі Марте. — Ачѳастѳа даръ сьнт кьсселе прінчїпале адекъ: Сѳтънатжл тжрзіз тѳмна, деспрітжвжрареа тьрзіз, ші фїреа анъаві; кь ші не аколо саз пъліт, не знде наз фост лїпсѳ de плоаіе. — Мі аз спѳс доі дпвжтїторї: кь аз дпвждїт тѳтѳ септжтжана, ші сжтжбътѳ дъпъ вжн-тжрат аз лънъдат зпъл пзмаі кжте 8 къне de гръж, такар кь паіеле ші спїчеле ера вїне крескжте. Мълді дпвжтїторї възънд кжт de таре сжнт зпеле гръне de пъліте, нъ не обоворк, чї не ванї кь зїѳа аз дпвжтїт. — Еаръ сѳчета аз мїшлѳчїт de А-прїліе ші Маїз аз фост маі кьлдърѳсе, ші ашіе кьлдъра аз дптедїт а кресте ші а фаче гръзиде маі кьржнд, ші дъпъ кжт аз авът зїмезалъ маі мълтъ орї маі пждїпъ, ашіе ші холда маі славъ, орї маі пжтернїкъ дп паїз ші дп снїк саз фъкжт; дптра тжта пзмаі сѳчета аз стрїкат, кь не знде наз плоат немїка, пждїн саз немїка саз фъкжт; дпсѳ сокотїнд песте тот, фѳрте мълт аз фолосїт.

Dear фї фост анъа плоїос, атжчї фїресте ар фї фост маі рекорос, крестѳа холделе маі тжрзіз, дп паїз тарї ші дѳсе, маі не зртъ кьдеа челе маі гжпоїте, ші се пжтрезѳа, ле аузпѳеа тімпъа пълітжреї фъръ de гръзиде; че дп анъа трекът кь атжта сар фї дпгжмплат пълітжра маі мълтъ, кь кьт холделе de тѳмпъ аз фост тжрзіз сьтъпате, ші саз деспрітжвжрат тьрзіз. — Холделе дїн анъа трекът аз авът ші алът прїмесдїе: кь фїнд зпна-дъ мълтъ, не сѳжршїтжл лъї Фазр саз десгедат. ѳменї дп феде пїн гръдїні аз дпченът а семѳна; даръ джнд іаръ фрїгъа кьржнд, аз дїнът пъпъ не локърїле шесе аз стат холделе о лъпъ de зїле дп апъ, de аз тревжзїт се пжтрезаскъ; дїн че дптемп-ларе аз перїт, ші саз стѳнгерїт холделе de не локърїле челе маі грасѳ. — Ла ачѳастѳа сь маі а-дъжгъм: кь не ічї не коле аз бьтѳт ші грїндїна.

Ачѳастѳе даръ сжнт кьззѳеле, кь дп Ардеал саз фъ-кжт гръж пждїн, de саз скъшнїт, кжт акжт дп пїа-да Сївїїлжвї чѳл маі файн гръж е кь 4 фїор. дп валътѳ фелдера чеа de 16 къне.

3. De ар фї фост анъа плоїос: дпфалорїтжл стръжрїлор сь дптжрзіѳеа пъпъ ла мїшлѳкжл лъї Ізніе кьнд дъпъ фїреа ачѳастѳї ан аз дат зилеле челе фервинді ші пегърїле прїн че се опъреа стръ-тжрїї, адекъ прекъм зїк вїерїї: се фълѳдера; ші ръ-чала че сѳ дпгжтшїлъ пѳла дпченътжл лъї Ізліе de пїпѳе не мъндї, ар фї фост маі таре, de стрїка мълт. Амїшдѳереа ші фрїгъа de не сѳжршїтжл лъї Авгъст ар фї фост маі таре, de вьтѳеа вьжта, ші стрїка стръжрїї, ші кькьржзѳеле, ка дп тралді анї. — Дпсѳ фїнд сечѳтѳ; ші ашіе фїнд ші кьл-дъра маі таре, стръжрїї саз префъкжт тімпжрїз, кьт не тімпъа фълѳдератжлвї, ера тьрїшорї дп вѳтпне; ръчала дела дпченътжл лъї Ізліе наз авът пжтѳре de а стрїка фїнд пжтжнтжл дпкьлзїт de кьлдъра чеа таре, че маі дпайнѳе фѳ. — Еаръ не капѳтжл лъї Авгъст, кьнд аз дат ръчала чеа таре, кькьржзѳъле аз фост депліи коапте; амїшдѳе-рѳа ші стръжрїї пждїн de нъ аз фост песте тот локъл депліи копдї; ръчала ачѳѳеа тотжш аз зпъ-тжчїт, аз стрїкат, de стръжрїї нъ саз копт маі мълт: кь стръжрїї, дакъ одатѳ дї пїскъ фрїгъа, маі мълт нъ се маі кок, чї рьтжпъ дп коптжра, дп каре іаз анъкат фрїгъа. Че de нъ ар фї фост, се фъчѳеа вїн файн, ка дп анїї кь планѳета тарс: прекъм дп анїї 1848 41 34, дпсѳ ашіе аз рьмас de мїшлѳк вжл.

Dїн ачѳастѳе пъпъ аїчї скрїсе траѳѳем ачѳастѳа дп-дрѳнтаре дп кжтжї деспрѳ семѳпжтжрїле de тѳмп-пъ: ка ачѳастѳе кжт се поате маі кьрѳнд сь се са-мене; ші анъмїт дп Ардеал дптръ сжнтжтжрїї, кь ачѳастѳе орї пентръ че ан сжнт прїїнѳѳе; дпсѳ пентръ анїї кь планѳетѳеѳе венъс шї лъна, е de тот de лїпсѳ, ка дптръ сьнтжтжрїї се се самѳне; кь тжрзіз таре пар авѳ омъла ла че маі сьтъна, маі алѳс не локърїле шесе, кь не аколо се пълѳск маі таре. De ачѳастѳа ар тревжзї се се дїѳе маі вьртос чеїа, карїї сжнт маі анрѳне de мъндї, кь не аколо дъ тѳмна фрїгъа маі кьржнд, ші прїтжвара дпчѳа-тж маі тжрзіз; пзмаї ла ачѳѳѳа сь баѳе de сатъ сьтънжторїї: ка декъмѳа, фїнд тѳмна кьлдърѳсѳ, аз крескжт холделе тарї, de аз акѳперїт пжтжн-тжл, саз не зпеле ле подї маі ші косї, ѳесмїнтїт зпеле ка ачѳеле не темп зскат, саз дпгїѳѳат се се паскъ кь вїтеле челе маі тьржпте; ка се нъ се вьтжчѳѳаскъ локъл таре; кь de вор анъка ашіе тарї

сѣ зънадъ пѣтреескѣ фѣиле, de znde apoi траѣе ши- рѣдѣчина ши iniima пѣтреецѣне.

Дн анѣл 1849 ам възѣт, къ ши дн Цара ром. рѣз фак, къ нѣ самѣнъ къ о лѣнъ маѣ кѣренд, de кѣтм лѣ обичѣилъ; пѣтрь къ дн ачел ан деспримѣ- вѣрѣндѣсе ши пе аколо нѣмаѣ пѣла сѣжршнѣтѣл лѣи марте, знеле холде de тѣмнѣ нѣмаѣ кѣт ера ре- сѣрите; ши apoi iатъ дн Iзnie пѣла мишлок, дѣпъ к. в., дѣнд о кѣлдѣрѣ пѣдѣшнѣоаре, ши дѣнд ка о септемѣнъ сѣз копт вѣетеле холде марте фѣ- рѣ ши къ пѣдѣне грѣзнѣде; че нѣ се днтемпла де ера маѣ темпѣрѣз семепате

Ен економ аз скрѣс дн повѣле: къ аз фѣкѣт провѣ сътѣнѣнд дн лѣна лѣи Iзlie сѣкарѣ; че пѣ- ла днченѣтѣл лѣи Оптомвѣрие аз косито, ши аз фѣ- кѣт пѣтреецѣ фѣин; ши дн анѣл зрѣтѣорѣи сѣз фѣкѣт холда чеа маѣ фѣинѣ, маре дн спѣк, ши дн грѣзнѣд.

Локѣрѣле de холдѣ спре аниѣ къ планетеле ве- пѣс ши лѣна нѣ тревѣе гѣноите, нѣмаѣ челе de тот сераче; къ фѣнд ачестѣ анѣ плоиошѣ, креск пре марѣ дн паѣз, кад ши се пѣтрееск. — Ашиѣ дарѣ дн ест ан пѣнѣнѣтѣрѣле de холдѣ съ нѣ се гѣноиасѣт.

Сѣ vedem акѣт че фѣре аре ши анѣл din ест ан къ планета Меркѣрѣисѣ? Дн кѣлиндарѣил din ест ан, вѣд къ нѣ сѣз фѣкѣт нѣче о профѣдѣе деспре фѣ- реа анѣлѣи. De алѣ datъ ашиѣ се днсѣтна дн кѣлиндарѣи: маѣ пѣлат ѣскат декѣт змед, ши кам рѣче; дѣрѣнт ачѣеа араре орѣ дндестѣлат дн фѣрѣ- тѣрѣи. — Еарѣ io дѣнѣ днсѣтѣрѣле теле нѣи поч хотѣрѣи о фѣре ка ла челеалте планете; къ е фѣр- те скѣмѣзѣос: прекѣт ом vedѣ din днтемплареа анилор къ планета ачаста маѣ de кѣрѣнд трекѣдѣи 1837 ши 1844. — Дн анѣл 1837 пѣла капѣтѣл лѣи фазр аз днченѣт асе деспримѣвѣра, пѣла мишло- кѣл лѣи марте ера кѣлдѣрѣ de пѣн, примѣварѣ

лѣи ера кѣрекѣи de ферт. Дн вара еста ера пѣл- кѣрѣи de поорѣи къ плоѣ фѣрѣ вѣнт, кѣт поорѣи ста пе лок пѣнъ се скѣра апа тѣгъ din еѣ тот днтрѣн лок; прин че сѣз акѣшнѣнат пе пѣлте локѣрѣи днне- кѣчѣни къ пагѣе марѣ. Тоатна аз фост вѣнѣ; Ноетвѣрие пѣнѣ кѣтрѣ Крѣчѣн темп тѣнос къ плоѣ аместекате ши къ пѣнсѣре. Сѣз фѣкѣт тѣте челе de аудѣнс, нѣмаѣ вѣн нѣ, къ вѣиле аз фост деѣерате,

— Дн анѣл 1844 Iарна пѣз фост греа, тогѣш сѣз деспримѣвѣрат тѣрѣз пѣла капѣтѣл лѣи марте; Априѣи ши Маѣз аз фост ѣскате, Iзnie змед; фѣн аз фост пѣдѣн ши вѣчѣнос; тот Iзnie пѣз плоат пѣ- тѣка, de сѣз скѣтпѣнт фѣнѣл фѣрте таре, вѣзнд къ de отавѣ нѣмаѣ есте нѣче о пѣдѣсѣде; омѣделе

сѣз пѣсѣт минѣне de пѣлте, аз тѣнкат кѣрекеле de тот. Ши пѣфѣнд плоаѣе сѣз днпѣлѣит оаѣле de омѣдѣ, кѣт дн анѣл зрѣтѣорѣи аз тѣнкат омѣ- деле помѣи, de маѣ алес пѣрѣнѣи сѣз ѣскат de тот.

Кѣ днченѣтѣл лѣи Азгѣет аз dat плоѣи калде ши дндестѣлѣте, de сѣз фѣкѣт отѣви дестѣле; вѣкателе сѣз фѣкѣт смѣнтѣте, тѣмна вѣнѣ пѣнѣ дн Ноетвѣ- рѣе, кѣнд apoi аз dat зп ѣертаре сѣк, нѣче пе тѣнѣдѣи зънадѣ, кареле аз дѣнѣт пѣнѣ ла крѣчѣн; аз дн- гѣедат тѣте ѣсѣореле, ши рѣжѣрѣле, de вѣетеле вѣе- тѣдѣи нѣ абеа de знде а вѣ апѣ; морѣле аз стат тѣте ши челе de пе сѣ тѣнѣдѣи; нѣмаѣ ла Порѣтѣвѣк ши кѣрѣда маѣ зѣмѣла. Ла атѣта аудѣнсе лѣнса de

морѣ, кѣт отѣл да жѣтѣтате морарѣилѣи din грѣ- знѣде нѣмаѣ сѣи маѣине; се скѣтпѣнсе пѣнеа фѣрте таре. — Ла анѣл 1830 тот къ планета ачаста, тот постѣл Крѣчѣнѣлѣи аз фост кад ши ѣскат, нѣптеа нѣзор, зѣа сенѣн, знеорѣи нѣптеа кѣдѣа роазѣ. — А- декѣ трѣи аѣ дн трѣи фѣлѣзѣрѣи, de нѣсе пѣте афла, къ че фѣре маѣ къ самѣ аре? чѣ къ аре пѣстатор- нѣкѣ. Nimerit патрон дарѣ аз аниѣ ачестѣа пе Мер- кѣрѣе пѣстаторнѣкѣл постѣлѣон ая зѣилор.

Ашиѣ дарѣ кѣт ва фѣ анѣл ачестѣ нѣмаѣ Дѣт- пѣзѣв нѣте стѣи. Днпѣс тотѣнѣи дѣпѣ семпеле пѣнѣ акѣт днтемплате кѣтез а профѣта къ дн анѣл а- чѣста ам авѣ грѣне фѣрте фѣине, нѣмаѣ de акѣт днколо съ нѣ фѣе чева есѣдѣс естраорѣинарѣи дн- темпѣрѣе; фѣндкѣ грѣнеле de тѣмнѣ сѣз сътѣнат ла темпѣл сѣз, de пѣла днченѣтѣл лѣи Оптомвѣрие ера холделе фѣрте фѣрѣтѣсе ши марѣ; тѣмна аз фост вѣнѣ de аз маѣ крескѣт ши днпѣтерѣит; ѣрѣл ѣерпѣи нѣ аз фост маре, ка се фѣ деѣерат пе знде пѣз фост зънадѣ; пе знде есте пѣзѣз, е пѣдѣнѣл, кѣт нѣ е темере, къ кѣ дѣчереа еѣ дн примѣварѣ се вор стрѣка холделе; анѣл de фѣре нѣи фѣрѣнѣте, ка сѣ пе темет de пѣлѣре; ши къ кѣт се ва деспримѣ вѣра маѣ кѣрѣнд, къ атѣта ва фѣи маѣ дн пѣтѣре ши вѣнѣ.

Фѣнд дарѣ ачест ан de фѣре кам рѣче, ачесте сѣтѣрѣи економѣче се пот фаче: Ка чеѣа, карѣи пе сѣ пѣлеле тѣнѣдѣлор нѣн кѣкѣрѣз къ кѣвѣл, сѣ ва- де дн кѣвѣ гѣноѣи тѣлѣтѣшор, ка ашиѣ грѣвѣндѣсе къ крестереа сѣ се пѣтѣ кѣче пѣнѣ нѣ даз вѣр- теле. Пе зндѣс локѣрѣле кам рѣчѣи, сѣраче, ши дн- досѣрѣи, сѣ нѣ се самѣне тот кѣкѣрѣз, чѣ ши алте челе, прекѣт: орз, овѣс, мѣѣз, хѣрѣшкѣ ши, а., че се фак ши маѣ дн дрѣчалѣ. Пѣненарѣи сѣ нѣ се ласѣ de тот нѣмаѣ пе економѣа къ пѣненѣи. Ашиѣ дарѣ ши вѣерѣи сѣ нѣши пѣѣе тѣгъ асѣнтареа са сѣлѣгр нѣмаѣ дн вѣделе сале. Кѣ зп астроном дн анѣл

трекът аз профетат: кѣтъкъ дѣн анѣл ачеста 1850 се ва фаче вин вѣн; шѣ чѣне вре, съ се кѣпѣиаскъ де вин дѣн ест ан, къ дѣн трѣи анѣ дѣнъ омагъ пѣ се ва маѣ фаче вин де треавъ. Дѣн 15. Феврзарѣй 1851 к. в.

M.

СЪВЕНІРЕ ДЕЛА СТРЪБЪНІ.

Дѣн секълѣ авеаѣ попѣлѣи пѣтъпѣгълѣи шѣ аѣ шѣ акѣм ачѣеа пропѣтате пропѣре, ка антѣчѣгъдѣле, карѣ дѣнъ маѣ тѣлѣте пѣгътрѣ фатале але тѣмпѣлор рѣматеръ дела стрѣбънѣи — ка нѣште вѣи семне але индѣстрѣеѣ къ чѣа маѣ тѣре солѣдѣгъдѣне съле черче, шѣ ка афлате съ ле дѣдѣнѣ. Ачѣста есте зѣн спѣрѣт къ адеврѣат сѣнчер, карѣ шѣ не фѣиѣ нагъдѣнеѣ пѣстрѣ трѣвѣе съѣ дѣтересѣе.

Ноѣ карѣи пѣтем арѣта дѣстѣле антѣчѣгъдѣи графѣче дела стрѣбънѣи поштрѣи, пѣ атѣта дѣн афларѣа шѣ пѣстрѣрѣа лор, дѣкѣт дѣн дѣлѣдѣнѣа де а имѣта марѣнѣмѣтатеа персѣнѣлор, чѣ дѣн ачѣлеа дѣнскрѣпѣдѣнѣи шѣ портрѣгътрѣи се рѣпрѣсѣнтъ, трѣвѣе съне лѣзѣдѣм. Спѣрѣтѣл тѣмпѣлѣи ва съ зѣкъ къ нева ажѣта не вѣиторѣй дѣн есекѣгътрѣа есемпѣлор ачѣсторѣа дѣнъ пѣтѣнѣгъ; съ деа Дзеѣ!

Дѣн адеврѣ тѣте провинѣдѣле фѣсте сънт домѣнѣа романѣлор аскѣнд дѣн сѣнѣл съѣ непѣмерате антѣчѣгъдѣи дела романѣи, патрѣа пѣстрѣ дѣнъ маѣ тѣлѣте шѣ маѣ гранѣдѣосѣ. — Аша пѣла анѣл 1846 дѣн сатѣл пострѣ Грѣдѣште (Várhely) черкѣл Хадег зѣн консѣтеанѣ афлѣ зѣн пѣтѣѣ (вѣлѣдѣ) дѣн карѣ се рѣпрѣсѣнта о тѣере, карѣ шежѣнд не скажѣ торчѣа, шѣ ера чѣркѣскрѣсѣорѣа: Lucilla Augusta; Асѣтепѣа зѣн алт консѣтеан маѣ афлѣ къ сапа зѣн пѣтѣѣ карѣ рѣпрѣсѣнта не Aurelius Antonius Aug. дѣнѣнд къ тѣпѣле де кѣрпѣле пѣгъгълѣи.

Пѣ ла анѣл 1822 се дескѣперѣрѣ Могаѣчѣле чѣле дѣе карѣ рѣпрѣсѣнтаѣ не фѣимѣсѣл Прѣамѣс, Achilles, Automedon шѣ не Minerva къ счѣптрѣ де доѣ шерпѣи шѣ къ капѣл арѣнат, дѣнскрѣпѣдѣнѣа пѣтѣлор ера къ лѣтере грѣчѣштѣи, зѣн докѣмент чѣ нѣар арѣтѣ къ Дакѣи аѣ фѣст колѣнѣи грѣчѣштѣи; дѣнсъ дѣрѣре! къ Дѣмѣна Наладѣи Барвара, фѣста пропѣрѣгътрѣдѣ ал ачѣстѣи монѣмент не прѣдѣзѣт дѣн лѣсѣ къ съ се шѣтѣргъ пѣнтрѣ тот дѣазна. Фѣеѣ дѣрѣпа зѣшѣрѣ, къ пѣтѣле еѣ ѣ дѣстѣла де грѣж. Дѣрѣреа дѣн карѣ пѣтѣмѣм чѣе чѣ леат вѣзѣт — пѣнтрѣ шѣтерѣреа лор — се сѣе пѣлѣ ла лѣкрѣмѣи.

Зѣн консѣтеан дѣн вара трѣкѣгътѣ маѣ скѣсе къ пѣгъгълѣ о зрѣлѣ спрѣ рѣсѣрѣт дела чѣтѣте дѣн кѣмпѣлѣ

арѣторѣй дѣн лѣнѣдѣне шѣ лѣдѣне прѣкѣм сънт сѣкрѣеле (коштѣгъ) де акѣм, шѣ ера конѣсѣ съ дѣн лѣтере, карѣ тѣсѣвраѣ дѣн лѣнѣдѣне зѣн кот, ѣар дѣн лѣдѣне жѣтѣмѣтате де кот фѣреск, ачѣастѣ зрѣпѣ кѣпрѣнде дѣн сѣне ка де жѣтѣмѣтате прѣшѣнт пѣгрѣз, адекѣ пѣтѣнт дѣн чѣазшеа рѣгълѣи.

Дѣнъ дѣмѣн де консѣдѣрѣдѣне есте Могаѣкѣл карѣ дѣн анѣи чѣштѣи дѣн зрѣмѣ се дескѣперѣ де съвт рѣнѣле ачѣштѣи чѣтѣдѣи мемѣорандѣ, карѣ ѣарѣшѣ есте дѣнтѣгътрѣт дѣн пѣтрѣчѣле пѣтратѣ дѣ марѣмор, чѣ сънт дѣнпѣтрѣте дѣн вар.

Пѣ зѣн черкѣторѣй де антѣчѣгъдѣи, карѣ ва кѣлѣторѣи дѣн Мадрѣд кътрѣ патрѣа пѣстрѣ, къ скоп де а ведеа шѣ а черчѣта маѣ тѣлѣте де ачѣстеа, дѣн ва десѣазна де тѣте спѣсѣле мѣнѣтѣл дѣнтѣмпѣнѣрѣи ачѣстеѣ тѣрѣде рѣрѣгъдѣи. — Адеврѣат зѣк: къ шѣ ачѣст Могаѣк сар фѣи шѣтерс шѣ нѣмѣчѣгъ пѣлѣ акѣта, дѣнъ фѣнд къ акѣта пропѣрѣтатеа спѣдѣлѣвѣи дѣн карѣ се кѣпрѣнде ачѣста, дѣнъ прѣнѣчѣпѣлѣ лѣберѣгъдѣи, трѣкѣ ла фѣстѣл ѣоваѣдѣс консѣтеан; консѣтенѣи апоѣ кондѣшѣи де маѣ тѣлѣдѣи инѣлѣдѣнѣдѣи де аѣ поштрѣи вор съ рѣкѣнѣоскъ прѣдѣл ачѣстор могаѣче, шѣ антѣчѣгъдѣи, шѣ вор съ ле пѣстрѣеде маѣ дѣанрѣне, нѣчѣи вор лѣса ка дѣнскрѣпѣдѣнѣле не пѣтрѣи шѣ прѣ алѣе фѣрагментѣе съ се нѣмѣчѣаскъ, фѣрѣ нѣчѣи о консѣдѣрѣдѣне. — Сѣмеон Дѣанѣанѣ.

Р О З А.

Врѣѣ, копѣлѣ немѣлѣосъ!
Врѣѣ сѣдѣи кънт нѣмаѣ де кът;
Шѣ не Мѣса тѣа лѣпѣосъ
Паркъ врѣѣ сѣо стрѣнѣи де гѣт.
Ла пѣтереа та чѣа тѣре
Еѣ сънт гагѣа тѣѣ ѣкѣна,
Дар къ версѣрѣи пѣс дѣн старѣ
Тот дѣазна а кънта.

Дѣнѣи даѣ дрѣнт сѣдѣт о рѣозѣ
Чѣ аѣ гѣсѣт лѣнѣгън пѣрѣѣ;
Шѣи дѣнѣи зѣчѣи къ пѣе прозѣ
Флѣореа пѣсѣѣн пѣнтѣла тѣѣ.
Шѣтѣѣ, ѣзѣвѣтѣ, къ ка тѣне
Алѣтаѣн лѣме пѣоѣѣ афла;
Дар акѣта, зѣѣ пѣѣнѣи вѣне
Пѣнтрѣо рѣозѣ а кънта.

Зѣчѣи къ рѣоза те дѣнкѣпѣтѣ
Ка шѣи пѣезѣа тѣа,

Къ тѣ ми пентрѣ о плънтѣ
Аморіѣ драгосте аї авеа,
Шті къ еѣ нѣ пот префаче
Ініма ми фіреа та:
De ачеса, зѣѣ, нѣ-мі плаче
Пентрѣ роze а кънта.

Зічі къ роza не тѣлпінѣ
К'ѣн Аморіѣ цї-о 'нкіпзешті,
Ші дѣ ачеса прїп грѣдїнѣ.
Дн вечї вреї съ тѣ гѣсешті
Ох! ачѣастѣ поессіе
С'о фачї алтора п'аш вреа.
Къчї ар фї о певзпїе
Ш'аної нѣ ц'аш маї кънта.

Зічі къ роza лънгѣ сіне
Авеа зн алв флѣтѣраш
Оаре, драгѣ, лънгѣ тіне.
Нѣ ера вр' зн флѣкѣоаш?
Оаре нѣ те іспїтеште
Вр'зн гънд рѣѣ де а тѣ грѣда?
Спзпне'мі, зѣѣ къчї обосеште
Мѣса теа де а маї кънта.

Зічі къ ініма теа цї паре
Кѣм къ с'аѣ рѣчїт де тот
Ші къ дѣн'аша скїмваре
Сѣ те маї їзвекс нѣ пот,
De кънд м' аї възѣт, їзвїтѣ,
Пѣрзреа-мі ворвешті аша;
Дар о інімѣ рѣчїтѣ
Крезі къ пѣте-а маї кънта?

Г. Сїонѣ.

В Ъ Т Ъ.

Баладѣ.

Дос не праг торчеа вѣтрѣна
Аштенгънд а се'нѣрпа
Фїїѣл еї, їарѣ дїп тѣпа
Тремѣрѣндѣ тот скѣпа:
De не враде не пічїбре
Фѣзѣл плїп де фірїшѣре;
Ші ла ватрѣ к'ѣн гѣчїзне

Дрегънд фокѣл чел токпїт,
Дн адѣнкѣ'нтрїстѣчѣне
Кѣзта неконтенїт.
De нѣ'л vede лънгѣ сіне;
Дарѣ, Бѣтѣл нѣ маї віне!

Dece орї каса де одатѣ
De зн фѣм се тот змплеа,
Ші дн ватрѣ ченѣшатѣ
Дн гѣчїзне тот трѣсена,
Скѣпѣрѣнд зѣвре'пфокате
Ші скїптеї днтѣнекате.
Дар, вѣтрѣна пѣнѣчет їарѣ
Дрегънд фокѣл аштенга,
Ші къкопѣ'н кїнд' афарѣ
Меzѣл попцїї дн кънта:
Кънд дїп тѣнте кътрѣ касѣ,
Бѣтѣл дпкѣ нѣ плекасѣ.

De треї орї днї дѣвѣртїсе
Пе черїѣ клѣшка нѣїї сѣї,
De треї орї шї околїсе
Канѣл днтр'а попцїї къї,
Ші де треї зїле сѣспїнѣ,
Мама вѣдѣвѣ вѣтрѣнѣ.
Дн вѣлт вате, сѣрд мѣцеште,
Кодрѣл дес епѣїорат,
Болдѣл касѣї тот трѣсеште,
Дн врад каде сѣѣрѣмат,
Дн окол зрѣл зн къне,
Ш'аної Бѣтѣл тот нѣ віне.

Нѣпте, атреїа ї маї амарѣ
De кът челе ч'аѣ трекѣт.
Мама арде ка де о парѣ
Кѣ пе фїїѣ нѣ ш'аѣ възѣт.
Кънд дар зїѣ се аратѣ,
De зн тоеаг еа аѣзтатѣ,
Сѣс пе мѣндї дн чет се зркѣ
Ші пе дрѣмѣл грѣнзѣрос,
De кътрїндѣ тот се' нѣзркѣ
Пѣн'о рѣшле ми дѣ дос.
Фач'о крѣче, се рїдїкѣ,
Дар, вѣтрѣна їарѣ пікѣ.

(Ва зрпа).